

Kultuurielust Lk.1	Euroopa Liidu toetustest Lk.3	Sotsiaalvaldkond Norras Lk.4	Kultuurijutt jätkub Lk.5
-----------------------	----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------

Jõuluaeg on käes...

Advendikontserdid
Simuna Rahvamajas
08.12 kell 14.30
taidluskontsert
15.12 kell 14.30 muusikal
"Lumekuninganna"

8.dets.kell 13.00 Tamsalus
Lääne-Virumaa pensionäride jõulupidu
Soovijail võimalus peost osa võtta eeldusel, et sõiduraha 10.- krooni tasutud 4.detsembriks kas Leida Kasele või Laine Pruunsillale.
(Sõit toimub valla bussiga)

18.detsembril kell 18.00
MUUSIKAKOOLI JÕULUPIDU
muusikakooli saalis

19.detsembril kell 18.00
SIMUNA PÕHIKOOLI JÕULUPIDU
Simuna Rahvamajas

20.detsembril kell 17.00
JÕULUPIDU KÄRU KOOLIS

23.detsembril kell 15.00
LASTEIA JA KODUSTE LASTE JÕULUPIDU
lasteia saalis

NB! Need, kes peole ei saa tulla, saavad pakid kätte vallavalitsusest kuni 30.detsembrini.
Paki saavad 2001 ja varem sündinud lapsed

27.detsembril
kell 20.00
AASTALÕPUPIDU
Simuna rahvamajas
Külastiteks
Samuel Golomb
ja Pajusti estraadiring
Tantsuks ansambel "P-klubi"
Pääse eelmüügist 50.-
pensionäridele ja koolinoortele 40.-
Samal õhtul 65.-

Kultuurijuttu kultuurijuhiga

Ikka kiputakse virisema, et midagi ei toimu ja kuskile pole minna. Milline siis ikkagi meie kultuurielu on, seda küsisin Simuna Rahvamaja juhatajalt Auli Kadastikult.

Kai Tamm: Mis rahvamajas toimub?

Auli Kadastik: Kõike toimub – ringid töötavad, peod käivad. Pidusid on noortele, lastele, eakatele – igale eale midagi.

Aga minusugusele?

Oli 18.oktoobril Uno Kaupmehe pidu.

Ja tuleb aastavahetuspidu. Aga vahepeal?

Kolm adventi, palun väga. Oli kontsert 1.detsembril, on 8.detsembril ja 15.detsembril mängivad lapsed muusikali.

Ja ma ei saa arvestada ainult rahvamaja üritustega, sest meil tegutsevad ja kasutavad rahvamaja ruume seltsid ning pensionäride ühing väga agaralt. Vahepeal oma tähtpäevade pidamiseks ka meie valla inimesed. Selle kõigeaga tuleb arvestada. Ja rohkem kui korra kuus ei saa üritust korraldada, nii nagu sa ütlesid, sinueeliste, sest siis ei tule rahvast.

Miks kõik peod on ühesugused? On esineja, on lauad...

Enamusele praegustest peolkäijatest, ma julgeks öelda nende kohta - veteranid, neile meeldivad sellised peod. Meil kontservormis peod ilmselt ei lähe nii palju peale. Juba selle saali pärast.

Aga kohtumisõhtud?

Kohtumisõhtuid oleme nüüd kolme vallaga koostöös planeerinud, et midagi head pakkuda. Väiksemale ringile, ütleme väikeses saalis üleval, kuhu mahub niivõrd vähe inimesi, kedagi head kutsuda, selleks pole mul lihtsalt raha. Sellepärast olemegi Kultuurikooli peale läinud, need on ju ka kohtumisõhtud. Ja tegelikult kohtumisõhtuid ju on. Väga toreid esinejaid on näiteks koostöös Muinsuskaitse seltsiga. Naisseltsil käib väga huvitavaid inimesi üht-teist näitamas, rääkimas, õpetamas.

Samas öeldakse, et kui üritus toimub Muinsuskaitse- või Naisseltsi sildi all, siis paljud inimesed ei tule sinna, sest nad ei ole seltsis...

Tegelikult ei ole nii. Selts kuulutab väga kenasti välja, et see on kõigile. Inimesed, kes seal käivad, pole kaugelki kõik seltsi liikmed.

Väga suur kunst on tegelikult teha reklaami. Ja ka inimene ei oska reklaami lugeda. On ju öeldud – Muinsuskaitse selts kutsub, see tähendab, et ta kutsub kõiki, mitte ainult liikmeid.

Küsisin enne minusuguste jaoks üritusi. Üksiku inimesena ei tule ma nn süldipeole, mis eeldab tantsimist, oma laudkonda... Ja ma arvan, et minusuguseid on teisigi. Ootaksingi just esinejaid lihtsalt rääkima, kontserte...

Sa käisid, kui külas oli Jaan Tätte. Väga tore kohtumisõhtu oli. Aga kui palju oli inimesi? Just, vähe. Seetõttu olengi sunnitud tegema üritusi, kus inimene tuleb kodust välja, saab tantsida, kuulab esinejat, vaatab, mida pakutakse. Kohtumisõhtutele pole inimesi. Ja siin ongi abiks koostöö seltsidega.

Mulle näiteks ei sobi sugugi Muinsuskaitse seltsi ürituste kellaajad...

Kellaaegu paika panna ongi väga raske. Miks ma teen pidusid õhtul kell 8 ja miks ma teen reedel? Just peolkäijate pärast, sest enamusele sobib nii. Arvestan üldiselt nende inimeste huve, kes mul rohkem majas liiguvad. Muinsuskaitse seltsile võiks ju ettepaneku teha, et natuke hiljem alustada. Neil käib väga huvitavaid inimesi ja kuulajaid on enamasti nii parkümmend. Ja ütlen veel korra, kõik ei ole sugugi Muinsuskaitse seltsi liikmed. Järg lk. 5

Lumetõrjetööd vallas

Vastavalt Avanduse valla üldplaneeringule on vallas kõik teed määratletud. Infot teede kohta saab vallamajast. Valla teedel toimub talvine lumelükkamine nagu eelnevatel aastatel, erateedel tuleb inimestel endil teenuse eest maksta.

Palun kõigil Avanduse valla inimestel, kes soovivad erateedel lumelükkamist, teatada sellest kirjalikult Avanduse Vallavalitsusele (Allee 1, Simuna). Avalduses palun ära märkida lumelükkamise sagedus.

Avanduse Vallavalitsuse ja teenuse soovija vahel sõlmitakse teenuse osutamise leping.

Lumelükkamisteenust osutavad vallale OÜ Karuvälja, OÜ K&G Saarelt ja OÜ Kerro Farmer. Teenuse hind on maksimaalselt 7.50 minut. Traktorist kirjutab üles kulunud aja ja andmed edastatakse valda. Erateedelt lume lükkamine saab toimuda koos valla teede hooldusega. Eraldi väljakutsel tuleb sõit täies pikkuses kinni maksta. Teenuse eest tasumine toimub vastavalt Avanduse Vallavalitsuse esitatud arvele valla kassasse. Arve mittetasumisel õigeaks ajaks rohkem teenust ei osutata.

Mart Pruul
majandusnõunik

Simuna Põhikool ostab küttepuid 100rm. Puud peavad olema lõhutud, pikkusega 75 cm.

Hinnapakkumine teha tel. 37 266 või 280 või kirjalikult kooli direktorile.

Viru-Lemmu Metsaselts korraldab 17.detsembril kell 18.00

Simuna raamatukogus kohtumise

Lääne-Viru Maksuameti esindaja M.Kirspuuga.

Teema: FIEde 2002.a tuludeklaratsioonide täitmine

ÕIEND

Alates 2002.aasta suvest elab Avanduse vallas kaks Ain Randmaa'd.

Politseiateetes ära märgitud Ain Randmaa, kes sai karistada jooibes autojuhtimise eest, on suvel Määri küllasse kolinud Ain Randmaa.

Vabandame Teedevalitsuses elava Ain Randmaa ees, kellele selle teatega ebamugavusi põhjustasime.

VOLIKOGUS 06.11.2002.a.

1. valiti vallavanemaks Jüri Aavik
2. moodustati alljärgnevad vallavolikogu komisjonid ja valiti komisjonide esimehed

• eelarvekomisjon – esimees Lembit Lükk

• majanduskomisjon – esimees Helmut Hiietamm

VOLIKOGUS 13.11.2002.a.

1. kinnitati Avanduse Vallavalitsuse koosseis 6-liikmelisena

2. kinnitati eelarvekomisjoni liikmeteks Helmut Hiietamm, Raili Sirgmetts, Kulle Põldmaa, Hillar Kasu, Väino Haiba, Helmut Kurvits

3. kinnitati haridus- ja sotsiaalkomisjoni liikmeteks Anneli Kõiv, Angela Raik, Siiri Hiiesalu, Krista Ustav, Tauno Ojasaar

4. kinnitati kultuuri- spordikomisjoni liikmeteks Auli Kadastik, Olga Haiba,

• revisjonikomisjon – esimees Helmut Kurvits

• maakomisjon – esimees Kulle Põldmaa

• haridus- ja sotsiaalkomisjon – esimees Raili Sirgmetts

• spordi- ja kultuurikomisjon – esimees Hillar Kasu

Eve Põldmaa, Ly Niinelaid, Riina Tüll, Kai Tamm, Ene Preem

5. kinnitati revisjonikomisjoni liikmeteks Tauno Ojasaar ja Hans Kruusamägi

6. kinnitati Avanduse valla esindajateks Lääne-Viru Ühisomavalitsuskogusse vallavanem Jüri Aavik ja volikogu esimees Lembit Lükk

VALLAVALITSUSES 05.11.2002.a.

1. muudeti Avanduse Vallavalitsuse 20.mai 2002.a. korraldust nr 70 "Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine Toivo Sakk'ile"

2. kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon

3. alustati õigusvastaselt võõrandatud maa kompenseerimise menetlust

4. otsustati tagastada Kärü külas 47,48 ha suurune maa Kulli maaomandi taastamiseks Sven Kulvere'le

5. otsustati tagastada Kärü külas 2,98 ha ja Määri külas 12,97 ha suurune maa

Kuusiku maaomandi taastamiseks Mai Tepp'ile ja Evi Kartau'le

6. tühistati Avanduse Vallavalitsuse 04.juuni 2002.a. korraldus nr.74 ja 21.oktoobri 2002.a. korraldus nr.173

7. otsustati tagastada Hirla külas 7,76 ha suurune maa Künka maaomandi taastamiseks Raul Vahter'ile

8. määrati õigusvastaselt võõrandatud vara maksumuse ekspertiisi teostajaks ekspertkomisjon

9. otsustati sõlmida teenuse osutamise leping OÜ-ga Kerro Farmer lumetõrjetööde teostamiseks 2002/2003 talvel Kärü külas

VALLAVALITSUSES 22.11.2002.a.

1. kinnitati novembri toimetulekutoetuse saajate nimekirjad

2. määrati matusetootus ühe vallaelaniku surma puhul

3. määrati hooldaja ühele raske puudega Avanduse valla elanikule

4. otsustati alustada õigusvastaselt võõrandatud maa kompenseerimise menetlust

5. kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon

6. otsustati tagastada Hirla ja Võivere külas 26,37 ha suurune maa Välja maaomandi taastamiseks Rea Leht'ile

7. otsustati tagastada Kurtna ja Võivere külas 13,53 ha ja Hirla külas 8,41 ha suurune maa Väljaotsa maaomandi taastamiseks Allan Kruut'ile

8. otsustati tagastada Hirla ja Kärü külas 10,69 ha suurune maa Ilmarise maaomandi taastamiseks Karin Polluks'ile

9. kinnitati vastavalt katastriüksuse plaanile Kärü külas asuva vaba metsamaa katastriüksuse nimetuseks Inna ja suuruseks 7,69 ha. Katastriüksus on kinnitatud Inna Läll'e nimele

10. nõustuti Avanduse külas asuva Hygiene 4,94 ha suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega elamu omanik Mati Alton'ile

11. anti kooskõlastus OÜ Turva'le kauplemiseks kauplusbussil Avanduse valla territooriumil

Euroopa Liit – erinevad võimalused suurtele ja väikestele majapidamistele

Euroopa Liidus väheneb lõhe rikaste ja vaeste vahel

Euroopa Liidu majanduspoliitika üks tähtsamaid eesmärke on ühtlustada keskmist elatustaset ja saavutada kõigi liikmesriikide sisemajanduse kogutoodang ühe elaniku kohta vähemalt 75% liidu keskmisest tasemest.

Eesti sisemajanduse kogutoodang oli 2000.aastal 37% liidu keskmisest tasemest. (Eurostat) Järelikult kuulume piirkonda, millele laienevad üldist arengut soodustavad toetused.

Eesti Majanduse Instituudi vanemteadur Teet Rajasalu: “Üldiselt kasvab maailmas lõhe rikkamate ja vaesemate riikide vahel, harv erand on Euroopa Liit, kus riikidevahelised erinevused elatustasemes ühtlustuvad” (Minpress 4.07.01.)

Ka Eestis suureneb lõhe vaesemate ja rikkamate elanike kihtide vahel. Näiteks oli põllumajanduses töötavate inimeste palk 1994.a 720 krooni, 2001.a 2500 krooni riigi keskmisest madalam.

Euroopa ühe vaesema riigi Iirimaa sisemajanduse kogutoodang ühe inimese kohta oli enne liitumist võrreldes Euroopa Liidu keskmisega (100%) 1985.a 60% ja 2000.aastal 118%. (G. Ennis ELi tw. projekti ekspert)

Põllumajanduse sissetulekud suurenevad ilma toetusteta 1,5 korda

Elatustaseme tõusu tagavad Euroopa Liidu maksujõuline turg, stabiilne majanduskeskkond ning tootmise arenguks antavad investeeringute toetused.

Euroopa Liidus on tootjale makstav põllumajandussaaduste hind maailmaturu hindadest kõrgem: teravili keskmiselt 1,2 korda, piim ja noorveiste liha keskmiselt 1,5 korda. Kõrgem hind tagatakse turutoetustega, so turult ülejääkide kokkuostuga, eksporditõustega ja kvootidega. Eesti tootjahinnad on maailmaturu hindade tasemel ja perioodiliselt isegi madalamad. Näiteks langesid 1998/99.a majanduskriisi ajal piimahinnad Eestis 40-50s/kg alla maailmaturu hindade taset ning põllumajanduse sissetulekud vähenesid 40%, samal ajal Euroopa Liidus ainult 4%.

Euroopa Liiduga liitumise korral suurenevad põllumajanduse sissetulekud ilma toetusi arvestamata keskmiselt 1,5 miljardit krooni, mis on sama palju kui tehti põllumajanduse põhivaradesse investeeringuid kokku viimase viie aasta jooksul.

Põllumajanduse ja maaelu arengu toetused Euroopa Liidus

Euroopa Liidus makstakse põllumajanduse ja maaelu toetusi neljal erineval viisil:

1. Turutoetused, võrdsel alusel (100% liidu tasemel) liikmesmaadega, 2004.a 360 miljonit krooni, 2006.a 560 miljonit krooni. Turutoetused tagavad kõrgema hindade taseme, stabiilsuse ja sissetulekute suurenemise ülaltoodud lõigus näidatud tasemeni.

2. Otsetoetused, 25% liidu tasemest, 230 miljonit krooni 2004.a ja 330 miljonit krooni 2006.a.

3. Maaelu arengu toetused, liidu tasemega võrreldes 150%, 2004.a 315 miljonit krooni, 2006.a 725 miljonit krooni. Toetusi makstakse väikese sissetulekuga taludele 15 640 krooni (1900 eur) aastas, ELi keskkonna ja tootmise hügieeninõuete täitmise, maastikuhoolduse ja väheviljakate põllumaa metsastamise eest. Toetuste maksimise ei nõuta taluniku rahalist panust ja osalust projekti finantseerimisel.

4. Põllumajanduse, toiduainetööstuse, maaettevõtlike ja külade arengu investeeringutoetused, liitumise ajal perioodil 455 miljonit krooni aastas. Toetuste maksimise kasumit tootvasse ettevõtluse arengut toetavatesse investeerimisprojektidesse on nõutav 50% omafinantseerimine ja kasumit mittetootvatesse projektidesse 25%.

Kellel on õigus saada toetusi?

Turutoetusest saavad osa hinna kaudu majapidamised, kus turustati põllumajandussaadusi, mille hinnad Euroopa Liidu hindadest madalamad (piim, noorveise liha). Otsetoetustest saavad peamise osa majapidamised, kus kasvatatakse teravilja, noor- ja lihaveseid.

Maaelu arengu toetusest saavad suurima osa väikese sissetulekuga talud, kellele makstakse viie aasta jooksul ühekorde ja lihtsa projekti alusel 1000 eurot aastas. Toetust saavate majapidamiste suuruse ülempiir ei ole veel lõplikult kokku lepitud. Esialgsete hinnangute kohaselt võiks selleks piiriks olla netokäive kuni 250 000 ja lisandväärtus (palk + kasum + põhivara kulum) alla 100 000 krooni aastas. Esialgsete hinnangute alusel on selles suurusrühmas enam kui pool PRIA registris olevatest majapidamistest.

Toetust taotlevad majapidamised peavad olema kantud äriregistrisse ja enne tegevuse alustamist registreeritud kohalikus maksuametis.

Ebapädevad kritiseerijad eksivad, kui nad hindasid eelnimetatud toetust tühiseks. Analüüsid näitavad, et Eestis on ligi poole majapidamiste ettevõtjatulu inimese kohta keskmiselt 30 000 krooni aastas.

Sellest toetuse liigist on võimalik saada veel maastikuhoolduse, ELi keskkonna- ja farmide hügieeninõuete, ebasoodsates tingimustes tootmise, ohustatud loomatõugude, ja väheviljakate põllumaa metsastamiseks.

Investeeringute toetuste saamise võimalused ja kord on analoogsed SAPARDiga. Peale liitumist Euroopa Liiduga SAPARDi meetmed asendatakse riikliku arengukava (RAK) meetmetega.

Kokkuvõtteks

Põllumajanduse toetused suurenevad liitumise korral (arvestamata turuhinna toetusi) võrreldes 2001.aastaga tasemega keskmiselt ligi 3,5 korda. 2001.a oli toetus

ühe põllumajandustöötaja kohta 10 400 krooni, millest peamise osa said teravilja ja piimakarjakasvatavad. Peale liitumist Euroopa Liiduga suurenevad toetused ühe põllumajandustöötaja kohta Euroopa Komisjoni hinnangute järgi 35 000 kroonini aastas.

Kvootidest ja teistest avalikkuses üledramatiseeritud probleemidest

Piimakvootide suurendamine on oluline tulevikus peamiselt tööhõive ja maakasutuse seisukohast. Maksimaalse taotletud kvooditaseme 900 000 tonni saavutamiseks on vaja teha senisega võrreldes kolm korda suuremaid investeeringuid kümne aasta jooksul. 2002.a täidab Eesti ca 83% seni pakutud kvoodist. Enamik kandidaatriike, sh Eesti on taotlenud enam kui 50% nn “tühja kvooti”.

Levinud on samuti väär arusaamine, nagu muutuks Euroopa Liidus olles kõik tingimused rangemaks. Toidu ohutust, hügieeni, loomade heaolu, keskkonnakaitset jt seadused vastavad liidus kehtivatele ja siin uusi üllatusi ei ole vaja karta.

Põllumehe võit ei tähenda tarbija kaotust

Eesti Konjunktuuriinstituudi uuringute ja hinnangute järgi sõltub toiduainete hind tarbija ostujõust. Seda kinnitavad ka Euroopa Liidu kogemused: riikides, kus sise-majanduse kogutoodang ühe elaniku kohta on kõrge, on ka toiduainete hinnad võrreldes Euroopa Liidu keskmisega, mis on võetud 100%, samavõrra keskmisest kõrgemad.

Toiduainete hinnad ELi keskmise suhtes

	SKT ühe elaniku kohta	
Taani	128	120
Iirimaa	111	118
Soome	112	103
Hispaania	82	81
Portugal	83	74
Eesti	68	37
Läti	58	29
Norra	154

Euroskeptikute poolt levitatud hirmud seoses liitumisega toimuvatest hindade tõusust on väljamõeldis, millel puudub nii teoreetiline kui ka praktiline alus. Lihtne aritmeetiline tehe näitab seada, et põllumajandussaaduste hindade alla surumise ei ole võitnud tarbija vaid vahendaja. Juhul kui Eesti rukkikasvataja saaks Saksamaa hinna, mis on ¼ võrra Eesti hinnast kõrgem ja võttes arvesse, et teravilja hinna osatähtsus leivas on ainult 1/8, oleks tooraine hinnatõusust tingitud kulutuste kasv 1/32 ehk ~3%. Vahendajate kasu näitab toiduteravilja ja leiva hinna kasvu võrdlus: toiduteravilja hind Eestis jäänud viimase 5-6 aasta jooksul samale tasemele, leivahind on samal ajal tõusnud keskmiselt 4-5 kr/kg ning on saavutanud Saksamaa hinna taseme. Seni Euroopa Liiduga liitunud riikide kogemus näitab, et elanike jõukus ja ostujõud kasvavad hindade tõusust kiiremini.

Ants Laansalu,
Põllumajandusminister
Avalike ja välissuhete osakonna nõunik